

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość XXIX > Wartość: Piękno i dobro przyrody nieożywionej

III. PEDAGOG

3.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Już na początkowym etapie edukacji szkolnej dziecko uczy się szacunku do przyrody ożywionej i nieożywionej. Jest to bardzo ważny aspekt rozwoju dziecka, które należy uwrażliwiać na otaczający je świat oraz na to, jak ważna jest ochrona środowiska naturalnego. Istnieje ścisły związek człowieka z przyrodą – niszczenie przyrody nie pozostaje bez wpływu na człowieka i w poważnym stopniu zakłóca ludzki dobrostan.

3.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

3.2.1. I. Tuwim, J. Tuwim, *Dwa wiatry*, w: *Tuwim dzieciom*, wyd. Nasza Księgarnia, Warszawa 2012, s. 258-259.

Wstęp

Julian Tuwim (1894-1953), polski pisarz, poeta, autor skeczy, librett operetkowych i tekstów piosenek, tłumacz literatury obcej. Współzałożyciel kabaretu literackiego „Pod Pikadorem” i grupy poetyckiej „Skamander”. Publikował w tygodniku „Wiadomości Literackie”. Brat polskiej literatki i tłumaczki Ireny Tuwim. Znany również z literatury dziecięcej. Jest autorem wierszy i opowiadań, m. in.: *Lokomotywa*, *Murzynek Bambo*, *Rzepka*, *Ptasie radio*, *O Grzesiu kłamczuchu i jego cioci*, *Zosia Samosia*, *Okulary* i innych.

Cytat

Dwa wiatry

„Jeden wiatr – w polu wiał,
 Drugi wiatr – w sadzie grał:
 Cichuteńko, leciuteńko,
 Liście pieścił i szeleścił,
 Mdlął...

Jeden wiatr – pędziwiatr!

Fiknął kozła, plackiem spadł,
 Skoczył, zawiał, zaszybował,

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość XXIX > Wartość: Piękno i dobro przyrody nieożywionej

Świdrem w górę zakołował
I przewrócił się, i wpadł
Na szumiący senny sad,
Gdzie cichutko i leciutko
Liście pieścił i szeleścił
Drugi wiatr...

Sfrunął śniegiem z wiśni kwiat,
Parsknął śmiechem cały sad,
Wziął wiatr brata za kamrata,
Teraz z nim po polu lata,
Gonią obaj chmury, ptaki,
Mkną, wplątują się w wiatraki,
Głupkowate mylą śmigi,
W prawo, w lewo, świst, podrygi,
Dmą płucami ile sił,
Łobuzują, pal je lichy!...

A w sadzie cicho, cicho..."

3.2.2. I. Tuwim, J. Tuwim, *Rzeczka*, w: *Tuwim dzieciom*, wyd. Nasza Księgarnia, Warszawa 2012, s. 262.

Cytat

Rzeczka

„Płynie, wije się rzeczka
Jak błyszcząca wstążeczka,
Tu się srebrzy, tam ginie,
A tam znowu wypłynie.

Woda w rzeczce przejrzysta,

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość XXIX > Wartość: Piękno i dobro przyrody nieożywionej

Zimna, bystra i czysta,
Biegnać mruczy i szumi,
Ale kto ją zrozumie?

Tylko kamień i ryba
Znają mowę tę chyba,
Ale one, jak wiecie,
Znane milczki na świecie”.

Podsumowanie

Wiersze Juliana Tuwima *Dwa wiatry* i *Rzeczka*, które zostały przytoczone w tej wartości są poetyckim przedstawianiem przyrody nieożywionej. Autor dostrzega w przyrodzie piękno i niezwykłość otaczającego go świata. Wiatr w jego wierszu posiada cechy ludzkie, działa w dwójnasób: gwałtownie i delikatnie; jest wesoły i skłonny do psot, a jednocześnie łagodny i subtelny. W wierszu *Rzeczka* autor wsłuchuje się w płynącą rzekę, próbuje ją zrozumieć, nawiązać swoisty dialog z przyrodą. Oba utwory łączy jedno: autor chce zachować w sobie dziecięcą radość i umiejętność dostrzegania tego, co niezwykle w przyrodzie oraz szacunku do niej.